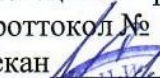

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ПОГОДЖЕНО
на засіданні вченої ради
мистецького факультету
Протокол № 7 від «25» лютого 2020 року
Декан Т.Б. Стратан-Артишкова

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри
музичного мистецтва і хореографії
Протокол № 6 від «30» січня 2020 року
Завідувач кафедри В.Ф. Черкасов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ЦДПУ імені Володимира Винниченка
від «25» лютого 2020 року № 43-ун
Голова приймальної комісії
Ректор О. А. Семенюк

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

із хореографічного мистецтва

для осіб, які вступають на **2, 3 курс**

денної/заочної форми навчання

**на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста,
або ступеня (рівня) бакалавра, або вищого ступеня (рівня) вищої освіти,
або якщо ступінь бакалавра або вищий ступінь здобувається не менше одного
року та виконується в повному обсязі індивідуальний навчальний план**

для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

зі спеціальності: 024 «Хореографія»

Кропивницький – 2020

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий творчий конкурс із хореографічного мистецтва – форма вступного випробування для вступу для здобуття ступеня бакалавра, яка передбачає перевірку та оцінювання теоретичних знань та творчих здібностей вступника (у тому числі здобутої раніше професійної підготовки). Конкурсне завдання є комплексним і представляє собою поетапне вирішення поставлених завдань. Кожен етап виявляє рівень теоретичної та практичної підготовки.

Вимоги до проходження фахового випробування

Фахове випробування для осіб, які прагнуть здобути вищу освіту за спеціальністю 024 «Хореографія» першого (бакалаврського) рівня, спрямоване на встановлення їх базового рівня підготовки із хореографії, ступеня обізнаності в питаннях хореографічного мистецтва.

Основними розділами програми є предмет, стан, структура хореографічного мистецтва, походження та види хореографічного мистецтва, хореографічна драматургія, зміст класичної, народної, бальної та сучасної хореографії, засоби виразності у хореографічному мистецтві.

До програми внесені матеріали, які передбачають не лише перевірку знань абітурієнтів, але й уміння аналізувати, узагальнювати, обґрунтовувати, доводити свою думку, залучати для відповіді знання з інших навчальних дисциплін. Крім того, у відповідях під час творчого конкурсу пошукувачі мають продемонструвати уміння наводити приклади хореографічних явищ, використовувати власний досвід для їх пояснення, розв'язувати психолого-педагогічні ситуації, проблеми.

Проведення фахового творчого конкурсу здійснюється поетапно та диференційовано за теоретичним та практичним складниками.

1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Форма проведення теоретичної частини фахового творчого конкурсу з хореографічного мистецтва – усне опитування за білетами.

Структура екзаменаційного білету – два теоретичних питання з історії хореографічного мистецтва, класичного та народно-сценічного танців.

Тривалість підготовки до усної відповіді за змістом усіх питань екзаменаційного білету до 30 хвилин.

2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

На вступному випробуванні вступник повинен виконати такі творчі завдання:

– **класичний танець**: виконання екзерсису біля станка, вправ на середині зали, стрибків та обертів, елементів віртуозної техніки;

– **народно-сценічний танець**: виконання вправ біля станка, комбінацій на середині зали на основі хореографічної лексики танців народів світу; елементів

віртуозної техніки; виконавські професійні уміння та навички;

– *основи композиції*: виконати підготовлений заздалегідь танцювальний фрагмент або етюд на визначену абітурієнтом тему. Тривалість етюдів – 1-1,5 хв. Вибір музичного супроводу та хореографічного тексту (лексики) повністю залежить від абітурієнта.

Структура екзаменаційної оцінки

Теоретична частина

Абітурієнти під час теоретичної частини фахового творчого конкурсу надають відповіді на питання екзаменаційного білету за змістом програми. Кількість запитань в білеті – два. Шкала оцінювання: максимальна кількість балів за кожне питання білету – 50 балів. За теоретичну частину абітурієнт може отримати – 100 балів.

Практична частина

Кожен вид творчого завдання оцінюється у 50 балів. Оцінка творчих здібностей вступника обчислюється як сума отриманих балів за кожен вид діяльності і максимально може становити 100 балів.

Система оцінювання – 200-бальна, максимальна кількість балів – 200, мінімальна – від 100 балів. Якщо абітурієнт за результатами творчого конкурсу набрав менше ніж 99 балів він втрачає право брати участь у конкурсному відборі щодо зарахування за відповідною спеціальністю.

2.ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1 Історія хореографічного мистецтва

Тема 1. Походження та види хореографічного мистецтва

Праця, її значення при створенні ритміки рухів людини. Формування танцювальної культури народів світу під впливом життя, праці людини, кліматичних, географічних умов, суспільного устрою. Танець в культурі стародавніх цивілізацій – Індії, Єгипту, стародавньої Греції та Риму. Вплив древньогрецької культури і мистецтва на розвиток культури і мистецтва людства в наступні епохи. Жанри театрального танцю, їх загальна характеристика. Танцювальний фольклор. Умови формування народних танців. Зміст народної хореографії. Побутові танці. Вплив народного танцю на розвиток побутового танцю. Засоби виразності хореографії. Танець і пантоміма.

Види сучасного сценічного танцю: класичний, народно-характерний, історико-побутовий, вільна пластика та ін. Хореографічні теми та їх розробка. Хореографічна драматургія. Вплив церковної ідеології на середньовічну філософію, літературу, мистецтво. Початок формування балету, як театрального мистецтва в Італії та Франції. Балети-виходи. Комедії-балети Ж. Б.Моль'єра. Опері-балети Ж. Б. Анджоліні. Суть реформи Ж. Ж. Новера. Загальна характеристика романтизму. Романтизм в балетному театрі. Персонажі романтичного балету. Життя і творчість Ф. Тальоні. Суттєвість хореографічної реформи Тальоні. Автори спектаклю. Т. Гот'є, Ж. Сен-Жорж, Ш. Адан, Ж. Перро. Витоки задуму. Драматичний аналіз сценарію, хореографії, образів.

Засоби виразності романтичного балету, їх вплив на подальший розвиток світової хореографії

Тема 2. Російський балет

Криза європейського балетного театру. Постановка першого балетного спектаклю в Росії. Зародження танцювальної школи в державних учбових закладах. Становлення і розвиток Російської балетної школи. Ж. Б. Ланде і організація першої танцювальної школи. Виконавці в російському балеті XVIII ст.: Т. Бублікова, Г. Райков, Т. Шликова-Гранатова. Кріпосний балет і його вплив на розвиток сценічного танцювального мистецтва. Московський балетний театр початку XIX ст. Балети Глушковського на сюжети російської літератури: «Руслан і Людмила або Повалення Чорномора, злого чарівника»; «Чорна шаль або покарана невірність». Значення творчості А. Глушковського. М. І. Глінка – основоположник національно-характерної традиції, вирішення танцювальних епізодів в опері. Танцювальні сцени в операх «Іван Сусанін» та «Руслан і Людмила». Удосконалення структури і художньої форми великого багатоактного балету. Принципи симфонізації балетного дійства і їх утвердження на балетній сцені. Загальна характеристика. Творчість балетмейстера М. Петіпа. Ранні балети.

Значення «Російських сезонів» для відродження закордонного балету. Реорганізація «Російських сезонів» в «Російський балет» С. Дягілева. «Невмираючий лебідь» А. Павлової. В. Ніжинський. Риси натуралізму і експресіонізму в балетному театрі. Значення творчих пошуків О. Горського. Періодизація в розвитку балетного театру радянського періоду. Розширення жанрів балетних спектаклів. Поява нових форм хореографічного мистецтва: естрадний танець, ансамбль народного танцю, ансамбль класичного танцю. Створення форм сценічної хореографії – танцсимфонії. Літературна спадщина Ф. Лопухова. Постановки у Большому театрі. Літературна спадщина К. Голейзовського: «Образи російської народної хореографії», «Миттєвості», «Життя і творчість».

Тема 3. Український балет – гордість театрального і музичного мистецтва

Виникнення ансамблів народного танцю. Творчість І. Моїсеєва, П. Вірського, Н. Надежденої, М. Годенко. Проблеми збирання та збереження танцювального фольклору, запис танцю і сценічна обробка. Аналіз народної хореографії. Аналіз танцювальних програм. Перший український національний балет «Пан Каньовський» М. Вериківського. Спільна робота В. Верховинця та В. Литвиненка над створенням першого національного балету. Історичні передумови створення балетів «Лілея» та «Лісова пісня». Творча співдружність Г. Березової, В. Чаговця, К. Данькевича. Характеристика мотивів, які вплинули на створення образу героїні балету «Лілея» для подальшого розвитку української хореографії. Постановка балету А. Свешникова «Маруся Богуславка». Національні балети «Хустка Довбуша» та «По синьому морю». «Сойчине крило» та «Тіні забутих предків» на львівській сцені. Пошуки українських хореографів в розширенні тематики балетів. Естетичні погляди П. Вірського. Історія розвитку хореографічного мистецтва на Кіровоградщині. Народження національного академічного ансамблю народного танцю України.

2.2 Теорія та методика класичного та народно-сценічного танців

3, 4 форми port de bras. Виконання м'яких батманів біля станка в поєднанні з іншими рухами. Методика вивчення *sissonne simple*. Методика виконання вправ з м'яким підніманням ноги в поєднанні з іншими рухами. Провідні хореографи України та їх внесок в розвиток народно-сценічної хореографії. Сюжетні танці та їх розподіл за тематикою. Методика виконання малих кидкових рухів простих та з акцентованими ударами п'ятки опорної ноги. Використання українського народного танцю в операх та балетах. Методика вивчення форм 1, 2, 3, 4 арабесків. Методика виконання рухів: «вірьовочка синкопована» біля станка та на середині залу. Методика вивчення присядок в білоруських та російських танцях, їх подібність та відмінність. Методика вивчення «дрібушок» в українських танцях. Методика вивчення *pirouettes en dehors et en dedans* з V, IV, II позиції. Методика виконання кругообертальних рухів по підлозі та в повітрі. Рухи головою в жіночих танцях середньоазіатських країн. Методика вивчення

присядок, обертів на колінах, обертів на півпальцях, які використовують в грузинських народних танцях. Методика вивчення форм *port de bras*. Методика вивчення простих бігів, кроків польки з обертом, бокових перескоків, які використовуються в литовських народних танцях. Позиції рук, положення рук, постановка корпусу та голови, які використовуються в грузинських танцях. Методика вивчення простих кроків, «шассе» та кроків з підскоком, кроків польки, які використовують в литовських народних танцях. Використання народних ігор, звичаїв та обрядів в сценічних постановках. Перша і друга форми *port de bras*. Методика виконання маленьких кидків на напівзігнутих ногах (*tendu jete*) з додаванням стрибків. Використання рухів простих та синкопованих в народно-сценічних танцях різних країн. Методика виконання вправ на вистукування в поєднанні з переступанням. Використання іспанського характерного танцю в операх та балетах. Методика виконання вправи «віяло» в стилі циганського танцю. Методика виконання маленьких кидків з напівприсіданням і ударами виворітною та невиворітною стопою. Використання народно-сценічних танців для оперної сцени. Методика вивчення *temps soute* (I, II, IV, V позиції). Методика виконання рухів для розвитку рухливості стопи які виконуються обличчям до станка. Методика вивчення *pas balance*. Методика виконання вправ з ненапруженою стопою. Рухи «Голубці». Подібність та відмінність в манері їх виконання та використання в народно-сценічних танцях різних країн. Бігунці, їх використання в танцях різних народів. Подібність та відмінність в манері їх виконання. Методика виконання вправи «свердло» біля станка в поєднанні з вправами на вистукування. Прості біги та ходи, перемінні кроки, які використовуються в народно-сценічних танцях різних країн. Подібність та відмінність їх виконання. Методика вивчення *battement develloppes*. Методика виконання рухів (*tendu jete*) біля станка та в поєднанні з маленькими стрибками. Оберти та повороти, які використовуються в народно-сценічних танцях для розкриття образу та характеру жіночих партій. Методика вивчення *rond de jambe en l'air en dehors et en dedans*. Методика виконання кругообертальних рухів біля станка (в поєднанні з синкопованими ударами). Використання присядок, обертів і поворотів на колінах в народно-сценічних танцях. Навести приклади. Методика виконання вправ на підготовку до «віршовочки» біля станка. Методика вивчення постановки рук, корпусу, голови в класичному танці. Використання присядок в народно-сценічних танцях різних країн, подібність та відмінність їх виконання. Методика виконання вправ з ненапруженою ступнею *flic-flac* з підскоками на опорній нозі та переступанням. Методика вивчення *battements fondu*. Для яких народно-сценічних танців характерне використання театральної зброї (списів, шабель, топірців) для підкреслення динамічного та героїчного характеру цих танців. Методика виконання м'яких батманів з відкриванням ноги на п'ятку. Для яких народно-сценічних танців характерне виконання рухів на пальцях чоловіками. Методика виконання вправ на розвиток рухливості стопи біля станка (*battement tendu*) та варіанти вправ. Методика виконання вправ на м'яке піднімання ноги. Використання піруетів, обертів та обертасів в народно-сценічних танцях для підсилення динамічності виконання рухів. Методика виконання маленьких кидків (*battement tendu jete*) в поєднанні зі стрибками. Використання фольклорних танців на класичній сцені та в програмах національних ансамблів.

Методика вивчення grand battement jete. Методика виконання маленьких кидків (tendu jete) з напівприсідання та ударами звернутою та виворітною ступнею. Методика вивчення battement tendujetes. Методика виконання «таючого» батману (battement fondu) з виносом ноги на каблук. Ключі одинарні та подвійні, які використовуються в угорському танці «Чардаш», «Понтозоо». Методика виконання вправ на розвиток рухливості стопи. (battement tendu) з переводом ступні з носка на каблук, з напівприсіданням, в момент переводу з носка. Позиції ніг, які використовуються в народно-сценічних танцях Іспанії, Польщі, Угорщини і т. д. Методика вивчення класичного plie. Основні принципи побудови уроку з хореографії: структура, зміст, відповідність частин уроку, темп, музичний супровід уроку. Розвиток музичності, виконавської і танцювальної техніки. Термінологія класичного танцю. Виникнення та формування термінології. Основні поняття, елементи, терміни класичного танцю. Узагальненість термінології класичного танцю. Зв'язок музики та хореографії. Розвиток музикальності. Система викладання основ класичного танцю А. Я. Ваганової. Значення підручника «Основи класичного танцю» А. Я. Ваганової. Підручник М. Тарасова «Класичний танець» – школа чоловічого виконавства. Підручник Л. Ю. Цветкової «Методика викладання класичного танцю». Український народно-сценічний танець: основні закономірності його розвитку. Зв'язок українського народного танцю з піснею, звичаями, обрядами, побутом народу. Жанри українського танцю. Методика побудови уроку народно-сценічного і українського народного танців та методика складання комбінацій на основі лексичних угруповань. Методика створення комбінацій, етюдів.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. УСНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ З ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ З ПРЕДМЕТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ЦИКЛУ (ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА)

Для проміжного оцінювання використовується 100 – бальна шкала. За кожне питання – по 50 балів, у підсумку оцінка визначається як сума балів за кожне питання. Мінімальна позитивна оцінка складає три бали по кожному питанню.

Оцінка за 100-бальною шкалою	Характеристика відповіді
90-100	Теоретичний зміст питань розкритий повністю. Абітурієнт має системні, повні, міцні знання, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії при вирішенні нестандартних екзаменаційних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення; має сформовані міцні практичні навички; уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації
70-89	Знання абітурієнта є достатніми. Він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді на запитання є логічними, аргументованими, хоч і мають неточності, вільно усуває помилки й відповідає на зауваження; для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні поняття
50-69	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру; у відповідях відсутні посилання на фрагментарні дослідження з певної проблеми; відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.
1-49	Абітурієнт неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності, оперує лише загальними фразами; відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлення (судження); наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА)

Абітурієнти демонструють вміння володіти основними елементами класичного танцю (екзерсис біля станка та екзерсис на середині зали).

- **Екзерсис біля станка:**

- позиції ніг 1,2,3,4,5;
- demi та grand plie по 1,2,5 позиціям;
- battement tendu з 5 позиції;
- battement tendu jete з 5 позиції;
- rond de jambe par terre en de dehors et en dedans;
- battement fondu на 45 градусів;
- battement frappe;
- adajio;
- grand battement jete.

- **Екзерсис на середині залу.**

Виконуються такі ж самі вправи як біля станка та додаються рухи групи allegro:

- temps soule по 1,2,5 позиції;
- changement de pied;
- pas echappee;
- pas assemble;
- sissonne fermee en face;
- pas balance;
- pas de bouree;

3.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА)

Під час третього етапу абітурієнти демонструють вміння та навички з класичного танцю (виконання основних елементів класичного танцю біля станка, танцювальних рухів та комбінацій на середині залу).

Для оцінювання використовується 40 - бальна шкала.

Мінімальна позитивна оцінка складає 20 балів.

Оцінка за 20 -бальною шкалою	Характеристика виконання вправ класичного танцю
33-40	Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних здібностей (високий рівень розгорнутості тазостегнового та гомілковостопного суглобів, високий підйом, великий танцювальний крок,

	гнучкість та високий, легкий стрибок); технічно та методично вірно виконує вправи класичного екзерсису.
26-32	Абітурієнт має достатній рівень розвитку хореографічних здібностей (середній або високий рівень виворітності, хорошу гнучкість та форму підйому, високий танцювальний крок, стрибок), хорошу поставу, відповідні пропорції тіла; володіє технікою та методикою виконання вправ класичного екзерсису, допускає незначні помилки
20-25	Абітурієнт має середній рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних (низьку або середню розгорнутість тазостегнових та гомілкостопних суглобів, середню форму підйому, хорошу гнучкість та танцювальний крок, низький або середній стрибок), хорошу поставу; має уявлення про основи класичного танцю, однак під час виконання вправ екзерсису допускає суттєві методичні помилки.
1-19	Абітурієнт має низький рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних (слабка розгорнутість тазостегнових та гомілкостопних суглобів, недосконала форма підйому, погана гнучкість та танцювальний крок, низький стрибок), слабкі м'язи, у поставі помітні незначно виражені функціональні відхилення; необізнаний з основ класичного танцю, не має уявлення про вправи класичного екзерсису, виконує їх автоматично зі значними методичними помилками, не співвідносить виконання рухів класичного екзерсису з музичною формою та характером музичного супроводу.

ТРЕТІЙ ЕТАП УРОК НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ

Під час третього етапу абітурієнти демонструють вміння та навички з народно-сценічного танцю (виконання вправ біля станка, танцювальних рухів та комбінацій на середині залу в українському, російському, білоруському характері тощо). Мінімальна позитивна оцінка складає 15 балів.

ВПРАВИ БІЛЯ СТАНКА:

- напівприсідання та повне присідання;
- вправи на розвиток рухливості ступні;
- вправи з ненапруженою ступнею;
- каблучні рухи;
- кругообертальні рухи ногами по підлозі і в повітрі;
- підготовка до вірьовочки;
- відкидання ніг з синкопованими ударами пів пальців;
- великі кидкові рухи.

ВПРАВИ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛУ:

Абітурієнти показують знання основних рухів з українського народного танцю («бігунець», «тинок», «віршовочка», «голубець», присядки, оберти, основні положення рук та корпусу в парах).

3.3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ (ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА)

Для оцінювання використовується 30-бальна шкала.

Мінімальна позитивна оцінка складає 15 балів.

Оцінка за 30-бальною шкалою	Характеристика виконання вправ народно-сценічного танцю
25-30	Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних здібностей технічно та методично вірно виконує вправи народно-сценічного танцю.
20-24	Абітурієнт має достатній рівень розвитку хореографічних здібностей, володіє технікою та методикою виконання вправ народно-сценічного танцю, допускає незначні помилки
15-19	Абітурієнт має середній рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних, має уявлення про основи народно-сценічного танцю, однак під час виконання вправ допускає суттєві методичні помилки.
1-14	Абітурієнт має низький рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних, необізнаний з основ народно-сценічного танцю, не має уявлення про вправи народно-сценічного танцю, виконує їх автоматично зі значними методичними помилками, не співвідносить виконання рухів народно-сценічного танцю з музичною формою та характером музичного супроводу.

ЧЕТВЕРТИЙ ЕТАП ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Метою четвертого етапу творчого конкурсу з основ композиції є перевірка вмінь абітурієнтів створити на основі заданого музичного матеріалу хореографічні образи та скласти хореографічний етюд.

3.4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З ОСНОВ КОМПОЗИЦІЇ

Для оцінювання використовується 30-бальна шкала.

Мінімальна позитивна оцінка складає 15 балів.

Оцінка за 30-бальною шкалою	Характеристика виконання хореографічної постановки (етюду)
25-30	Абітурієнт демонструє високий рівень хореографічної майстерності під час виконання етюду; чітко передає танцювальний образ, має артистичні здібності; етюдна форма має оригінальну основу та художньо-естетичну спрямованість; в драматургічній побудові етюду простежується органічна єдність з музичною драматургією, лексикою та малюнками; лексичний матеріал відповідає творчому задуму і музичному оформленню етюду; під час показу застосовується якісний музичний супровід та сценічний одяг.
2	Абітурієнт під час виконання етюду демонструє достатньо високий рівень хореографічної майстерності, але артистичність виконання слабка; у рухах відчувається невпевненість, скутість; виконавцем не достатньо розкрито тему та ідею номера, не чітко визначено характер танцювального образу; не витримані жанрові та лексичні ознаки; драматургічна побудова не повністю відповідає музичній драматургії; під час показу застосовується якісний музичний супровід та елементи сценічного одягу.
15-19	Абітурієнт під час виконання етюду демонструє середній рівень хореографічної майстерності; хореографічний етюд збіднено змістовно та лексично, абітурієнт демонструє не високий рівень техніки виконання та артистичних здібностей; тема та ідея номера розкриті поверхово; жанрові ознаки не виявлені; існують певні розбіжності між хореографічною та музичною драматургією; лексичний матеріал визначено не чітко, спостерігається суміш різних танцювальних напрямків, що не відповідає творчому задуму і музичному оформленню хореографічному етюду.
1-14	Абітурієнт під час виконання етюду демонструє низький рівень хореографічної майстерності; відсутність образної установки та акторської майстерності; тема та ідея номера не розкриті; жанрові ознаки не виявлені; існують певні розбіжності між хореографічною та музичною драматургією; добір лексичного матеріалу не відповідає творчому задуму і музичному оформленню хореографічного етюду.

**УЗАГАЛЬНЕНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА**

Оцінка за 200- бальною шкалою	Характеристика відповіді
170-200	<p>Абітурієнт виявляє особливі здібності, має високий показник знань теоретичного матеріалу, вміє самостійно узагальнювати знання, правильно використовує набуті знання і уміння для побудови відповіді, переконливо аргументує відповідь, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.</p> <p>Абітурієнт має високий показник вмінь та навичок з хореографії, володіє розвинутою творчою фантазією та вмінням практично втілювати творчі задуми у хореографічних композиціях, впевнено та вміло демонструє високий рівень технічної підготовки, майстерно використовує різноманітний танцювальний і музичний матеріал володіє виразними засобами хореографії, вільно володіє координацією тіла, передає характер та манеру виконання художнього образу.</p>
140-169	<p>Абітурієнт правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє проявити знання у даному питанні. Вміє зіставляти, узагальнювати систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені помилки та має власний підхід до поставленого питання.</p> <p>Абітурієнт добре зорієнтований у матеріалі, вміє застосувати широкий арсенал хореографічних засобів і прийомів, має хороші технічні можливості, хоча допускає деякі помилки, що заважають оцінити його краще. Володіє відповідними технічними вміннями з хореографії, але дещо невпевнений.</p>
120-139	<p>Абітурієнт відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, основну відповіді відтворює на репродуктивному рівні.</p> <p>Абітурієнт володіє практичними навичками в постановці хореографічних композицій, але невміло використовує набуті знання, має задовільний рівень підготовки з хореографії: у практичному виконанні завдань допускає суттєві помилки.</p>

Оцінка за 200-бальною шкалою	Характеристика відповіді
100-119	<p>Абітурієнт поверхово (посередньо) володіє теоретичним і практичним змістом програми вступного випробування. Деякі практичні навички не сформовані.</p> <p>Абітурієнт виявляє поверхові знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь недостатньо осмислена. Уміє застосовувати знання для виконання завдань за зразком. Зазнає труднощів у використанні теоретичного матеріалу при вирішенні нестандартних завдань</p>
1-99	<p>Абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті запропонованого питання.</p> <p>Абітурієнт демонструє недостатні знання у постановці хореографічних композицій різних жанрів та стилів. Слабо підготовлений технічно, невпевнений у виконанні практичних вправ.</p>

4.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Базарова Н. Классический танец. / Н. Базарова. – Л., 1984.
2. Базарова Н., Мей В. Азбука классического танца. / Н. Базарова, В. Мей, – Л., 1983.
3. Баланчин Дж., Мейсон Фр. 101 рассказ о большом балете. / Дж. Баланчин, Фр. Мейсон. – М., 2000. – С. 219 2. Балет. / Пер. с англ. – М., 2003.
4. Балет Енциклопедія. – М.: Радянська енциклопедія, 1981.
5. Блок Л. Д. «Класичний танець – історія і сучасність» / Л. Д. Блок. – М.: «Мистецтво», 1987. – 560 с.
6. Бондаренко Л. А. Методика хореографической работы в школе и внешкольных заведениях. / Л. А. Бондаренко. – К.: Музична Україна, 1985.
7. Боримська Г. Самоцвіти українського народного танцю. / Г. Боримська. – К.: Мистецтво, 1974. – 134 с.
8. Ваганова А. Основы классического танца. / А. Ваганова. – Л., 1980.
9. Ванслов В. В. Естетика романтизму. / В. В. Ванслов. – М.: «Мистецтво», 1966.
10. Ванслов В. Статті о балете. / В. Ванслов. – Л., 1980.
11. Василенко К. Композиція українського народно-сценічного танцю. / К. Василенко. – К.: «Мистецтво», – 1971.
12. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю. / К. Василенко. – К.: Мистецтво, 1971.

13. Василенко К. Питання розвитку сучасного українського народного танцю. / К. Василенко. – К.: «Мистецтво», 1965.
14. Василенко К. Український народний танець. / К. Василенко. – М.: «Мистецтво», 1981.
15. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. / В. Верховинець. – Видання друге. – Полтава, 1920.
16. Глушковський А. Нотатки балетмейстера. / А. Глушковський. – Л-М, 1940.
17. Голейзовский К. Образы русской народной хореографии. / К. Голейзовский. – М.: «Искусство», – 1964.
18. Горбатова Н. О. Становлення мистецтва класичного танцю в Україні (20-30-ті рр. ХХ ст.): дис. канд. іст. наук : 17.00.01 / Київський нац. ун-т культури і мистецтв. – К., 2004. – 177 с.
19. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво. / А. Гуменюк. – К.: Мистецтво, 1968.
20. Захаров Р. Бесіди про танець. / Р. Захаров. – М.: «Мистецтво» – 1953.
21. Звездочкин В. А. Классический танец: учебное пособие. – Ростов-на-Дону, 2003.
22. Іваницький А. Українська музична фольклористика. / А. Іваницький. – К., Заповіт, 1972.
23. Клименко Н., Мордовина И. Использование современной музыки на уроках классического танца: методическое пособие. / Клименко Н., Мордовина И. – Тамбов, 1995.
24. Комбинации классического урока А. Я. Вагановой. Старшие классы. Запись Н. Н. Зазулиной // Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой. – СПб.: изд-во АРБ. – 2001. – № 9.
25. Композиция классического танца / сост. Я. Сех, ред. Е. Коровина, Э. Мазнина. – М., 1987.
26. Костровицкая В. 100 уроков классического танца. / В. Костровицкая. – Л., 1981.
27. Красовська В. Західноєвропейський балетний театр, нариси історії. / В. Красовська. – Л., – 1983.
28. Красовська В. М. Історія російського балету. / В. Красовська. – Л.: «Мистецтво», – 1978.
29. Красовська В. М. Радянський балетний театр. 1917-1967рр. / В. Красовська. – М.: «Мистецтво», – 1967.
30. Ладыгин Л. О музыкальном содержании учебных форм танца: метод. пособие./ Л. Ладігін. – М., 1993.
31. Лопухов Ф. В. Хореографічні відвертості. / Ф. В. Лопухов. – М-Л.: «Мистецтво», – 1972.
32. Методические указания к изучению французских терминов классического и народно-сценического танцев. – Л. 1979.
33. Миропольська Н. Є. Формувати почуття прекрасного. / Н. Є. Миропольська – К.: Знання, 1987.
34. Музика і хореографія сучасного балету. / Загальна редакція П. О. Гусєва. Зб. статей. Вип. – 3, – Л., 1979.
35. Музыкальная энциклопедия: т. 1. – М., 1973.

36. Музыкальная энциклопедия: т. 2. – М., 1974.
37. Новер Ж. Ж. Листи про танці та балети. / Ж. Ж. Новер. – М-Л.: «Мистецтво», – 1965.
38. Сафронова П. Значение adagio в уроке классического танца // Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой. – СПб: Изд-во АРБ. – 1998. – № 6.
39. Тарасов Н. Классический танец. Школа мужского исполнительства. – М., 1971.
40. Фокін. М. М. Проти течії. / М. М. Фокін – Л.: «Мистецтво», – 1981.

ДОДАТКОВА:

1. Пасютинская В. М. Волшебный мир танца: Кн. для учащихся. / В. М. Пасютинская. – М.: Просвещение, 1985. – 223 с.
2. Похиленко В. Ф. Чарівне коло українського народного танцю. / В. Ф. Похиленко – Кіровоград, 2002.
3. Пуртова Т., Беликова А., Кветная О. Учите детей танцевать: учебное пособие. – М., 2003.
4. Станишевский Ю. Украинский балетный театр : история и современность / Юрий Станишевский. К.: Муз. Украина, 2008. – 411 с.
5. Тараканова А. Система хореографічного виховання у школах і позашкільних закладах. / А. Тараканова – Київ. – 1996.
6. Ткаченко Т. Робота з танцювальним колективом. / Т. Ткаченко – М, 1968.
7. Українські народні свята та звичаї. [Упор. В.К.Сапіга] – К.: Знання, 1993.